

Raadsnota

Raadsvergadering de dato 10 december 2018

Onderwerp: Verordening jeugdhulp versie 2019 Valkenburg aan de Geul

Aan de gemeenteraad,

1. Doel, Samenvatting en Advies van het raadsvoorstel

Samenvatting

Met dit voorstel wordt de geactualiseerde Verordening jeugdhulp versie 2019 Valkenburg aan de Geul ter besluitvorming aan uw raad voorgelegd. Deze Verordening vormt de basis om goede en toegankelijke jeugdhulp te organiseren voor jeugdigen en/of ouders die ondersteuning nodig hebben bij het veilig en gezond opvoeden en opgroeien. Uitgangspunt hierbij is dat de verantwoordelijkheid hiervoor allereerst bij de ouders en jeugdige zelf ligt.

Voorliggende Verordening is tot stand gekomen na een traject van brede inspraak in Maastricht-Heuvelland. De inspraakreacties zijn geëvalueerd door ons college waarna nu de definitieve versie van de Verordening ter besluitvorming wordt voorgelegd aan de gemeenteraad. De ingangsdatum van de nieuwe Verordening jeugdhulp is voorzien op 1 januari 2019.

Advies

De Verordening jeugdhulp versie 2019 Valkenburg aan de Geul vast te stellen per 1 januari 2019, onder gelijktijdige intrekking van de Verordening jeugdhulp 2015 Valkenburg aan de Geul.

2. Situatie / Aanleiding / Probleem

De Jeugdwet schrijft voor dat de gemeenteraad bij Verordening in ieder geval de regels vaststelt die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van het verplichte gemeentelijke beleidsplan met betrekking tot jeugdhulp en de door ons college te nemen besluiten voor de uitvoering ervan. Ons college zal vervolgens in december de Nadere regels op deze Verordening vast te stellen.

De vigerende Verordening jeugdhulp is net als de Verordening Wmo op 1 januari 2015 voor onbepaalde tijd in werking getreden. Deze Verordening is procesgericht en kenmerkt zich door het beschrijven van een zorgvuldig tweezijdig proces, om in gezamenlijkheid te komen tot passende ondersteuning op maat. De Verordening kent extra gemeentelijke proceswaarborgen, ook bovenwettelijke, waarbij het belang van de cliënt voorop staat.

In de afgelopen jaren is gebleken dat deze Verordening - en het onderliggende Besluit jeugdhulp - een goede basis vormt om maatwerk en passende ondersteuning te kunnen bieden aan onze kwetsbare jongeren en gezinnen. De gemeentelijke toegang blijkt op basis van deze Verordening in staat om een zorgvuldige procedure te doorlopen. De cliënt weet zich verzekerd van ondersteuning en ook van waarborgen in het proces van melding tot beschikking en ook daarna. De deelname aan de cliëntervaringsonderzoeken is helaas te laag om generalistische uitspraken te doen over de cliënttevredenheid. Er zijn bij Jeugd weinig aanvragen voor een second opinion, weinig klachten en eveneens weinig bezwaar- en beroepsprocedures. In die zin stemmen de resultaten van de geboden jeugdhulp op basis van de huidige Verordening tot tevredenheid.

De noodzaak tot aanpassing van de Verordening ligt dan ook niet in het wijzigen van het toegangsproces, maar in het doorvoeren van juridisch - inhoudelijke en administratieve aanpassingen en verbeteringen.

a. Inhoudelijke redenen

De huidige Verordening is ontworpen in 2014. Na die tijd is de Jeugdwet gewijzigd. Zo mag er geen eigen bijdrage meer gevraagd worden. De bepalingen rondom de eigen bijdrage zijn uit de nu voorliggende Verordening geschrapt.

Daarnaast zijn wijzigingen/verbeteringen aan de orde op basis van voortschrijdend inzicht in de afgelopen ruim 3,5 jaar. Deze zijn gebaseerd op ervaringen uit de uitvoeringspraktijk, adviezen van cliëntenraden, inzichten vanuit rechtspraak, tussentijdse wijzigingen in de modelverordening van de VNG en redactionele aanpassingen.

b. Redenen van technisch -administratieve/ juridische aard

De Centrale Raad van Beroep (CRvB) heeft op 17 mei 2017 uitspraak gedaan in een Wmo-zaak over verboden delegatie die betrekking heeft op de regels voor het persoonsgebonden budget (PGB). De CRvB heeft aangegeven dat gemeenteraden terughoudendheid dienen te betrachten bij het delegeren van bevoegdheden aan het college. De essentialia van het voorzieningenpakket dienen in de Verordening te worden vastgelegd.

Op grond van deze uitspraak zijn bepalingen vanuit het Besluit jeugdhulp overgeheveld naar de Verordening. Omdat het een overheveling betreft gericht op het repareren van de ongeoorloofde delegatie, is de inhoud/strekking van deze artikelen niet gewijzigd.

c. Integraliteit

Een derde reden om de huidige Verordening onder de loep te nemen, betreft het streven naar een integrale werkwijze. In de Toekomstagenda Sociaal Domein 2022 Maastricht - Heuvelland is opgenomen dat we kwaliteitswinst willen boeken voor de burger (meer kwaliteit, betere resultaten) én de samenleving (meer kwaliteit met minder middelen) door problemen niet meer in deelproblemen op te knippen met voor elk deelprobleem een oplossing, maar ze in samenhang en vanuit het blikveld van de burger te benaderen. Integrale beoordeling van ondersteuningsvragen met behulp van bijvoorbeeld de Omgekeerde Toets zal ook vragen om een integrale Verordening Wmo/jeugdhulp. Omdat deze nieuwe werkwijze nog in voorbereiding is, is er nu nog gekozen voor 2 separate Verordeningen Wmo en jeugdhulp. In het land is nog weinig ervaring opgedaan met een integrale Verordening. De verwachting is dat over een aantal jaren de Verordeningen Wmo en Jeugdhulp worden geïntegreerd. Nu is er voor gekozen om de teksten in de voorliggende Verordeningen zoveel mogelijk op elkaar af te stemmen.

3. Relatie met bestaand beleid

Context

- Jeugdwet 2015;
- Toekomstagenda Sociaal Domein 2022 Maastricht-Heuvelland;
- Verordening jeugdhulp 2015 Valkenburg aan de Geul;
- Besluit jeugdhulp 2015 Valkenburg aan de Geul.

Opdracht vanuit de wet:

De Jeugdwet schrijft voor dat de gemeente per verordening de regels dient vast te stellen die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van het gemeentelijk beleidsplan met betrekking tot jeugdhulp. De verantwoordelijkheid voor het organiseren van goede en toegankelijke jeugdhulp is belegd bij gemeenten. Hierbij is het uitgangspunt dat de verantwoordelijkheid voor het gezond en veilig opgroeien van jeugdigen allereerst bij de ouders en jeugdigen zelf ligt.

Bij verordening dient in ieder geval bepaald te worden:

- de voorwaarden voor toekenning, de wijze van beoordeling van en de afwegingsfactoren bij toekenning van een individuele voorziening;
- de wijze waarop de toegang tot en de toekenning van een individuele voorziening, afgestemd met andere voorzieningen, wordt georganiseerd;
- de wijze waarop de hoogte van een persoonsgebonden budget wordt vastgesteld;
- de bestrijding van een ten onrechte ontvangen individuele voorziening of een persoonsgebonden budget alsmede misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet;
- waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering van jeugdhulp of uitvoering van een kindbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit daarvan;

- onder welke voorwaarden degene aan wie een persoonsgebonden budget wordt verstrekt, de jeugdhulp kan betrekken van een persoon die behoort tot diens sociale netwerk.

De nu voorliggende Verordening voldoet aan alle onderdelen zoals hierboven opgesomd.

4. Gewenst beleid en mogelijke opties

In de nu voorliggende versie van de geactualiseerde Verordening jeugdhulp is de volgende aanpak gevolgd:

- Het betreft een actualisatie van de Verordening jeugdhulp welke per 1 januari 2015 van toepassing is. Gezien de positieve ervaringen over de afgelopen jaren met de huidige Verordening en het onderliggende besluit door zowel klanten als de gemeentelijke toegang/uitvoering, is ervoor gekozen om zo dicht mogelijk bij het huidige beleid te blijven. Daar waar zaken zijn overgeheveld vanuit het Besluit naar de Verordening, is dit gebeurd zonder de inhoud/strekking aan te tasten. Dit biedt zodoende ook continuïteit voor alle partijen;
- De modelverordening van de VNG - welke tot stand is gekomen in een zorgvuldig proces met cliëntenraden - is als onderlegger benut bij de diverse aanpassingen;
- De Verordening is tot stand gekomen middels multidisciplinaire voorbereiding op zowel beleid- als uitvoeringsniveau en op basis van consultatie van adviesraden;
- De Verordening heeft gedurende 8 weken (van 18 juli t/m 14 september 2018) ter brede inspraak voorgelegd aan de inwoners van Maastricht -Heuvelland. De reacties op de inspraakversie van de concept-Verordening jeugdhulp zijn, voor zover overgenomen, verwerkt in de nu voorliggende versie. Meer informatie is beschikbaar in bijlage 3 en 4.
- Daar waar functioneel en wettelijk mogelijk wordt nadere uitwerking op onderdelen gedelegeerd aan ons college. Hiertoe worden voor 1 januari 2019 (eveneens) geactualiseerde Nadere regels jeugdhulp (voorheen Besluit jeugdhulp) vastgesteld door ons college. Deze Nadere regels worden uiterlijk in december 2018 ter kennisgeving aan de gemeenteraad gestuurd.

Wijzigingen in de geactualiseerde Verordening

Alle wijzigingen in de Verordening ten opzichte van de voorganger, zijn verwerkt in de "Was-Wordt" tabel (bijlage 2) en de inspraakreactie Adviesraden Sociaal Domein Maastricht-Heuvelland (bijlage 4). Hierin staat ook de argumentatie waarom een bepaalde wijziging is aangebracht. Op hoofdlijnen zijn de wijzigingen de volgende:

- A. Belangrijkste zaken die worden overgeheveld vanuit het huidige Besluit jeugdhulp
 1. Diverse zaken t.a.v. persoonsgebonden budgetten (o.a. hoogte, criteria, voorwaarden, weigeringsgronden, uitbetaling, controle, vergelijking met kostprijs vergelijkbare ZIN-dienstverlening);
 2. Regels hulp door sociaal netwerk;
 3. Meldingsregeling calamiteiten en geweld;
 4. Aanvullende (bovenwettelijke) proceswaarborgen.
- B. Nieuw toegevoegde artikelen
 1. hardheidsclausule is toegevoegd
 2. (onderdelen van) artikelen zijn toegevoegd ter verduidelijking van de proceswaarborgen voor de cliënt;
 3. (onderdelen van) artikelen zijn toegevoegd ter bespoediging van de procedure en/of teruggingdringing van bureaucratie;
 4. (onderdelen van) artikelen zijn toegevoegd t.b.v. rechtmatigheid en handhaving, zoals;

- a) Voorkoming en bestrijding oneigenlijk gebruik/misbruik jeugdhulp (bijv. betere informatievoorziening cliënt, derdenbeding PGB-fraude, algehele uitsluiting frauderende aanbieder);
- b) Opschorting betaling PGB;
- c) Toezicht en handhaving rechtmatigheid door gemeentelijke sociale recherche.

C. Aantal artikelen zijn geschrapt

Het betreft hier overbodig geworden verwijzingen naar het Besluit c.q. de Nadere regels.

D. Redactionele verbeteringen

Op onderdelen zijn woorden en zinsconstructies aangepast evenals grammaticale fouten, typfouten en verkeerde verwijzingen.

5. Samenwerking

Een ambtelijke regionale werkgroep Verordening Wmo en jeugdhulp heeft de voorbereiding gedaan om te komen tot de nieuwe Verordening Wmo en de nieuwe Verordening jeugdhulp. Dit heeft erin geresulteerd dat de Verordening jeugdhulp voor alle gemeenten in Maastricht-Heuvelland vrijwel gelijkloidend is. Daarnaast hebben wij samengewerkt met de Adviesraad Sociaal Domein Valkenburg aan de Geul en met de overige Adviesraden Sociaal Domein Maastricht-Heuvelland.

De Verordeningen jeugdhulp van de gemeenten Maastricht-Heuvelland zijn zoveel mogelijk op elkaar afgestemd.

6. Aanbestedingen

Niet van toepassing.

7. Financiën

Niet van toepassing.

De Jeugdwet kent geen eigen bijdrage en daarmee hebben de wijzigingen in de Verordening ook geen financiële consequenties voor de jeugdige en/of ouders. Ook op gemeentelijk niveau wordt van de voorgestelde wijzigingen in de Verordening geen financieel effect verwacht, omdat er geen wijzigingen worden doorgevoerd die van invloed zijn op de toegankelijkheid van de voorzieningen.

8. Communicatie

Publicatie Verordening

Na besluitvorming door de raad zal de Verordening op elektronische wijze bekend worden gemaakt conform de gebruikelijke procedure bij algemeen verbindende voorschriften.

Reactie op inspraak

De portefeuillehouders zullen de adviesraden die inspraak hebben geleverd schriftelijk op de hoogte brengen van de reactie van het college, met een woord van dank voor hun inzet en het werk dat zij verzet hebben in dit proces. Tevens zullen dan afspraken gemaakt worden over de toezeggingen, zoals het onderzoek om te komen tot een leesbare "publieksversie" van de Verordening.

Participatie

Het betreft hier een participatief traject waarin inwoners, adviesraden en andere belanghebbenden zijn meegenomen. Het traject is gelijktijdig in alle gemeenten in Maastricht-Heuvelland doorlopen. Iedere gemeente heeft echter individueel de correcte inspraak geregeld, omdat de inwoners/adviesraden enkel een advies kunnen verstrekken aan het college van hun eigen gemeente.

De regionale adviesraden Sociaal Domein Maastricht-Heuvelland en de Valkenburgse Adviesraad Sociaal Domein zijn vanaf het najaar 2017 betrokken bij dit traject. Op 29 mei 2018 zijn zij uitvoerig geïnformeerd en geconsulteerd in de vorm van een themabijeenkomst over zowel de

Verordening Wmo als jeugdhulp. In deze positieve en constructieve bijeenkomst hebben adviesraden teruggekeken naar wat goed en minder goed ging in de afgelopen jaren ten aanzien van maatwerkvoorzieningen en in het bijzonder de rol van de gemeente. Dit met onder andere als doel om onderdelen in de nieuwe Verordeningen aan te passen, voor zover hier een belemmering werd geconstateerd. De opbrengst van de bijeenkomst is gevat in een verslag en is meegenomen in de nieuwe Verordening en/of verbetering van de uitvoeringspraktijk.

Op verzoek van deze adviesraden is de inspraaktermijn op de concept-Verordening jeugdhulp (en ook Wmo) verlengd van 6 naar 8 weken (van 18 juli t/m 14 september 2018).

Ons college is de Adviesraad Sociaal Domein Valkenburg aan de Geul zeer erkentelijk voor het goede werk dat zij verzet hebben. Wij zijn ons ervan bewust dat het hier complexe materie betreft. Dit heeft de adviesraad er niet van weerhouden om deugdelijke en bruikbare adviezen te verstrekken waarmee ons college in staat is gesteld om de inspraakversie te verbeteren tot de nu voorliggende definitieve versie. Daarnaast zijn ook bruikbare adviezen verstrekt die de Verordening overstijgen.

In bijlage 4 bij deze nota zijn de reacties op de inspraak van de Adviesraden Sociaal Domein gebundeld. Hieruit komt naar voren welke adviezen wel, niet of deels worden overgenomen en hoe dit gebeurt. Dit kan leiden tot aanpassing in de Verordening maar ook tot een toezegging dat zaken op een andere manier worden opgepakt. Voor een volledig overzicht wordt verwezen naar deze bijlage en de Was-Wordt tabel (bijlage 2).

9. Afwegingen en Advies

Wij adviseren u de Verordening jeugdhulp versie 2019 Valkenburg aan de Geul vast te stellen per 1 januari 2019, onder gelijktijdige intrekking van de Verordening jeugdhulp 2015 Valkenburg aan de Geul.

10. Bijlagen

Bijlage 1: Verordening jeugdhulp versie 2019 Valkenburg aan de Geul

Bijlage 2: "Was-Wordt" tabel

Bijlage 3: Reactie Adviesraad Sociaal Domein Valkenburg aan de Geul

Bijlage 4: Verzamelde Inspraakreacties Adviesraden Sociaal Domein Maastricht-Heuvelland

Het college van burgemeester en wethouders van Valkenburg aan de Geul,

L.T.J.M. Bongarts
algemeen directeur/gemeentesecretaris

dr. J.J. Schrijen
burgemeester

De raad van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders de dato 30 oktober 2018;

Gehoord de raadsadviescommissie Sociaal Domein de dato 19 november 2018;

Besluit:

- De Verordening jeugdhulp versie 2019 Valkenburg aan de Geul vast te stellen per 1 januari 2019, onder gelijktijdige intrekking van de Verordening jeugdhulp 2015 Valkenburg aan de Geul.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van 10 december 2018.

De raad voornoemd,

mr. J.W.L. Pluijmen,
griffier

dr. J.J. Schrijen,
voorzitter